

[Aksel Larsen.]

en ganske klækkelig forøgelse af statens og kommunernes udgifter til forrentning af amerikanske lån. Dernæst kommer den del af den såkaldte Marshallhjælp, der ydes som lån, og den skal mig bekendt forrentes — hvis jeg ikke tager meget fejl, er det oven i købet vedtaget ved lov, at den skal forrentes —, og det koster også penge. Dertil kommer, at Danmarks udenrigshandel er i allerhøjeste grad bundet, vi har ikke mere vor frihed på dette område. Det er økonomisk til skade for Danmark, og jeg har altid lært, at hvad der er økonomisk til skade for een, er økonomisk til gavn for en anden. Jeg er aldeles overbevist om, at det er til gavn for amerikanerne, at vi lider økonomisk fortræd ved bindingen af vor udenrigshandel.

Hermed er vi inde på det andet spørgsmål, ministeren interesserede sig for, nemlig spørgsmålet, om de såkaldte liberaliseringsbeslutninger i Paris var truffet fuldkommen frivilligt — såvidt jeg forstår under glædesudbrud fra de forskellige, deriblandt den højtærede minister selv —, eller om de var truffet under trusel om økonomiske sanktioner fra USA. Ja, jeg ved ikke bedre, end at da ministeren rejste til Paris, hvortil han blev indkaldt, erklærede han herhjemme, at længere kunne vi ikke gå end til de frilister, regeringen havde udarbejdet og sendt til Paris, det var yderste grænse for, hvad der på nogen som helst måde var forsvareligt. Men da ministeren kom hjem, sagde han: jeg har stemt for, at vi skal lave betydeligt udvidede frilister. Så kan man jo give sig til at tvivle om, hvorvidt det var så forfærdelig frivilligt og med så stor glæde, han gjorde det. Jeg tror tværtimod, det forholder sig, som jeg opfatter det: man har nu engang givet sig ind under amerikansk økonomisk indflydelse, således at man af frygt for følgerne, af frygt for at Marshallhjælpen skal blive afbrudt, ikke tør opponere, når der fra amerikansk side bliver stillet krav om liberalisering i den ene eller den anden retning, og det er derfra, kravet kommer til de vesteuropæiske lande om det, man kalder handelens liberalisering.

Må jeg iøvrigt i fortsættelse af det, jeg sagde i formiddags, men også i relation til noget af den debat, vi har ført i eftermiddag, have lov til at komme med endnu en bemærkning. Det ærede medlem hr. Axel Kristensen har erklæret som sin opfattelse, at hvis vi skal have valg, skal der være mening i galskaben, så skal valget afgøre, om vi skal have en liberal eller en sociali-

stisk regering, og hvis vi ikke kan få et valg, der kan afgøre det, er det meningsløst at tage et valg. (Axel Kristensen: Det har jeg ikke sagt!). Jeg beder det ærede medlem undskylde; jeg hørte ikke hans tale, jeg henholder mig til, hvad jeg har læst i aviserne. Jeg troede ærlig talt, det var rigtigt, fordi det var forståeligt, når man tog hensyn til den fremsættelsestale, handelsministeren havde holdt. Under alle omstændigheder stiller man det fra venstres og til dels også fra det konservative partis side op sådan, at valget står mellem liberalisme og socialisme i forholdet mellem de borgerlige partier og regeringen. (Axel Kristensen: Ja, selvfølgelig!). Ja, selvfølgelig, siger det ærede medlem. Nå ja, men så har jeg ikke opfattet det så helt galt; det har det ærede medlem derimod. Dengang vi havde en venstre-regering, da agiterede venstre voldsomt med liberalisme, men såvidt jeg husker, var den eneste restriktion, der blev ophævet dengang, sodarationeringen, og den blev genindført efter et par måneders forløb, så man nåede ikke ret langt. Det viste sig, at man ikke kunne praktisere det. Man har stemt for Marshallplanen, som uimod-sagt af venstre er blevet karakteriseret som det mest storstilede stykke planøkonomi; det kan jo ikke være særlig liberalistisk.

Jeg tror, at disse talemåder fra venstres og konservatives side om liberalisering er lige så meget uden forbindelse med virkeligheden som den forestilling, at regeringen og socialdemokratiets ledelse skulle have noget socialistisk mål, eller den forestilling, at vi skulle have en socialistisk regering. Det er nu engang sådan, at mange mennesker er hildede i tidligere tiders fordomme eller opfattelser og tror, at de gælder stadigvæk, selvom de forlængst er kasseret og anbragt på pulterkammeret, ganske som arkitekter og bygherrer engang troede, at man ikke kunne bygge et beboelseshus, hvis der ikke var godt med stuk på facaderne, ellers ville huset falde sammen.

Denne snak om liberalisering hører ingen steder hjemme. Det oprindelige venstre-program er kasseret, det duer ikke nu om stunder. Det, der er spørgsmålet, er kapitalisme eller socialisme. Hvis man vil have at vide, hvor regeringen står der, kan man tage handelsministerens forelæggelsestale, hvori han netop udtaler sig om dette, idet han siger: det kan ikke være klogt at bygge Vesteuropas fremtidige økonomiske struktur op på den antagelse, at den liberalistiske kapitalisme er den ideale samfundsorden. Der er unægtelig et meget stort skridt fra udtrykkene i „Fremtidens Danmark“ til